

3.6.2024

Kunta- ja alueosasto

Lausuntoyhteenveto valtiovarainministeriö asetuksessa säädettävistä kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2025 saaduista lausunnoista

Yleistä lausuntokierroksesta

Lausunnoilla oli valtionvarainministeriön asetus kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2025.

Valtiovarainministeriö järjesti kirjallisen lausuntokierroksen aikana Teams-kuulemistilaisuuden (22.4.2024) lausunnoilla olevista muutosehdotuksista. Kuulemistilaisuudessa oli noin 200 osallistujaa.

Asetusluonnos oli lausuntopalvelussa 10.4.-3.5.2024 välisenä aikana. Lausunto lähetettiin kuntiin, Kuntaliittoon, Kilpailu- ja kuluttajavirastolle, KEHA-keskukseen ja Ely-keskuksiin, ohjaaville ministeriöille, Tilastokeskukselle, Valtioneuvoston kansliaan ja valtiovarainministeriölle. [Linkki lausuntopyyntöön lausuntopalvelussa.](#)

Kirjallisia lausuntoja jätettiin lausuntopalveluun yhteensä 42 kpl, joista 35 kunnilta ja kaksi taloushallinnon palvelutoimittajilta. Lisäksi lausunnon jättivät Suomen Kuntaliitto ry, Tilastokeskus, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Valtiokonttori sekä KEHA-keskus. Kaksi lausuntoa saapui 3.5. jälkeen sähköpostilla. Kaikki lausunnot ovat luettavissa [Hankeikkunassa](#).

Taloustietojen raportointiin ehdotetut muutokset

TE-palvelut

Lausunnoilla olleessa esityksessä ehdotettiin vuoden 2025 alusta alkaen valtiolta kunnille siirtyville TE-palveluille viittä uutta palveluluokkaa, nykyisten te-palveluihin liittyvien luokkien lakkauttamista, TE-palveluita täydentäviä tilinpäätöksen erillistietorivejä sekä tililuetteloon uusia tilejä.

Lausuntopalautteessa tuotiin esiin, että esitetyt muutokset vastaavat sisällöltään TE-lain uudistuksia. Muutama lausunnonantaja toi esille, että siirtymävaihe ei ole

tarkoituksenmukainen hetki tehdä pysyviä raportoinnin määrytyksiä, sillä tehtävänjako työllisyysalueiden ja kuntien välinen on vielä jäsentymätöntä. Lausunnoissa korostettiin, että työllisyysalueilla voi olla hyvin erilaisia tuottamismalleja ja sopimuksia alueen kuntien kanssa, eivätkä nämä ole täysin yhteneviä ehdotetun luokituksen kanssa. TE-palveluiden luokitteluun esitettiin myös vaihtoehtoisia malleja.

Lausunnoissa tuotiin esille, että talousraportoinnin tulee sisältää vain kustannuksiin ja käytettyyn määrärahaan perustuvia tietoja, esimerkiksi TE-palveluiden henkilöasiakkaiden palveluprosessin HTV tieto ei siten tiedonkeruuseen soveltuisi. Lausunnoissa tuotiin myös esille, että palvelukuvaussarakkeessa tulisi eritellä lakipykälät, joilla ko. lakisääteiset palvelut määritellään.

Yli 55 vuotiaiden työllistämistuki ehdotettiin kirjattavaksi palkkatuen tilille sen luonteensa mukaisesti ja siitä ehdotetaan erillistiedon raportointia täydentävissä tilinpäätöstiedoissa, tätä ehdotettiin lisättäväksi tililuetteloon omaksi tiliksi tai poistamaan erillistietovaade.

Lausunnoissa korostettiin, että AURA-ohjeistuksessa on selkeästi avattava kunkin palveluluokan sisältö, etenkin jako lakisääteisiin ja ei-lakisääteisiin palveluihin. Lisäksi ohjeita ja yhteisiä käytäntöjä yhdistelmätehtävä tilanteissa, joissa henkilöstön työpanos kohdentuu usealle palveluluokalle.

Kotoutumisen edistäminen

Lausunnoilla olleessa esityksessä esitettiin nykyisten kotoutumisen palveluluokkien lakkauttamista ja niiden korvaamista vastaavalla määrällä uusia palveluluokkia tarkentuneilla lain kotoutumisen edistämisestä mukaisilla sisällöillä

Lausunnoissa tuotiin esille, että muutosesitykset ovat perusteltuja ja niiden mukainen tieto on mahdollista tuottaa.

Aura-ohjeistuksessa on selkeästi avattava kunkin palveluluokan sisältö. Ohjeissa tulisi määritellä selkeästi, työvoiman ulkopuolisille suunnatuista palveluista ja työnhakija-asiakkaiden palveluiden rajapinnat ja kirjauskäytänteet.

TE-palveluiden palveluluokille sisältyvä työllisyyskoulutuksena annettava kotoutumiskoulutusta esitettiin raportoitavaksi lisätietona tilinpäätöksen täydentävissä tiedoissa, tähän esitettiin vaihtoehdoksi omaa tiliä tililuetteloon.

Lausunnoissa tuotiin esille, että erillistietoja tulisi kerätä vain harkiten, jotta erillistietoina kerättävien tietosisältöjen määrä pysyisi vuosittain kohtuullisena.

Tililuettelon muutokset

Lausunnoilla olleessa esityksessä ehdotettiin tililuetteloon muutoksia TE-palveluiden etuuksille ja kunnan rahoitusosuudelle KELAan, tulkkauspalveluille sekä ICT-palvelut tilin sekä laitevuokratilin jakamista tarkemmalle tasolle.

TE-palveluihin liittyviä tilimuutoksia pidettiin toimivina, tililuettelon tilien ryhmittelyä tarkennetaan lausuntojen perusteella. Tarkennetaan myös KELAlle maksettavan kunnan työmarkkinaetuuksien rahoitusosuuden tilin nimeä, sisältö laajenee kunnan maksuosuuden laajetessa nykyisestä työmarkkinatuesta myös muihin etuuksiin.

Kotoutumiseen liittyvän tulkkauspalvelut-tilin sisällöstä tehtävää täydentävää tiedonkeruuta ehdotettiin joissain lausunnoissa poistettavaksi, sillä sen nähtiin edellyttävän pakollisten laskentatunnisteiden laajentamista taloushallinnon järjestelmissä.

Lausunnoissa tuotiin vahvasti esille, että kunnan näkökulmasta uudet ICT-tilit eivät ole tarkoituksenmukaisia, vaan ne lisäävät kunnan työtä laskujen käsittelyssä. Lisäksi ICT-palveluiden ehdotettu erottelu ei palvele kunnan omia tietotarpeita.

Lausunnoissa korostettiin, että palveluntarjoajat paketoivat kustannuksia eri tavalla kuin tilierittelyssä on ehdotettu. Lisäksi todettiin, että kuntien tapa järjestää ja tuottaa ICT-palveluita ja tilierittely ei toisi ICT-palveluiden haluttua näkymää esille. Esitetyn tilimallin todettiin korostavan liikaa pieniä kustannuksia ja suuret merkittävät erät jäisivät edelleen Muut ICT-palvelut tilille.

Lausunnoissa ei myöskään nähty laitevuokrien tietopohjan jakamisella muihin kuin ICT-laitteiden ja ICT-laitteiden vuokriin hyödyntävän kuntia.

Eräällä lausunnossa tuotiin esille, että esitetyt tililuettelon muutokset tulevat aiheuttamaan myös manuaalista työtä tiedonkeruussa.

Hankintalain 15 §:n mukaisten sidosyksikköraportointi sekä TOLT-kokonaisuuden jakaminen

Lausunnolla olleessa esityksessä ehdotettiin lisättäväksi kuntien konsernirakenneraportointiin (TOLT) hankintalain mukaisten sidosyksikköjen raportointi, myös niistä yksiköistä joissa omistusosuus on alle 10 % sekä TOLT-raportointikokonaisuuden jakamista kuluvaan ja tulevaan tilikauteen raportointikokonaisuuksiin.

Pääosin suhtautuminen sidosyksikköjen raportointiin oli myönteinen tai neutraali ja muutos on lausuntojen mukaan toteutettavissa. Ehdotuksen nähtiin lisäävän avoimuutta kunnan omistuksissa.

Raportoitavan sidosyksikkötiedon määrittelyä on tarkennettava ohjeisiin.

Lausunnoissa nostettiin esille TOLT raportoinnin jakamisen yhteydessä, että tyhjien raporttien lähettämismäärä pitää myös poistaa. Raportoinnissa tulee olla mahdollista ilmoittaa, ettei ole raportoitavaa.

Muut esitykset

Raportointiin ehdotettiin tilinpäätöstä täydentäviin tietoihin kuntien hyvinvointialueille vuokraamiin sote- ja pelakiinteistöjen tarkemman tason investointierittely. Raportointiin lisättiin myös Tilastokeskuksen korjausrakentamistilaston uusia tietosisältöjä. Lisäksi raportointiin esitettiin joitain teknisiä muutoksia.

Kuntien hyvinvointialueille vuokraamiin tiloihin tehtävien investointien osalta kuntien lausunnot olivat yhteneviä: kunnalla ei ole tietoa esitetyllä palveluryhmätasolla investointien kohdentumisesta, lausunnoissa todettiin, että tämä tieto tulee kerätä hyvinvointialueilta. Lausunnoissa myös tuotiin esille, että kunnilla on yhtiöittämisvelvoite vuodesta 2025 eteenpäin hyvinvointialueille yli 50% osuudelta vuokrattavista kiinteistöistä. Tieto sote ja pela käytössä olevien kiinteistöjen investoinneista tulee näin ollen poistumaan pääosin kokonaan kunnista.

Muut esitetyt muutokset nähtiin pääosin tarpeellisina sekä toteuttamiskelpoisina. Niiden perusteella korjataan raportointitekniisiä virheitä, selkeytetään raportointia tai poistetaan päällekkäistä tiedonkeruuta (esimerkiksi Tilastokeskuksen korjausrakentamisen erillistiedonkeruu).

.

Muut huomiot raportointiin

Raportoinnin tietosisältöihin toivottiin pysyvyyttä, raportoinnin rakenne tulisi myös säilyttää sellaisella tasolla, että tiedot olisivat mahdollista laajasti tuottaa automatisoidusti ilman erillislaskentaa. Kaikkien muutoksien todettiin aiheuttavan aina kunnille lisäkustannuksia.

Lausunnoissa tuli joitain täsmennysehdotuksia olemassa oleviin palveluluokkiin ja raportointitaulukoiden termeihin.

Norminpurkutalkoisiin liittyen esitettiin joiden raportointikokonaisuuksien osalta raportointivelvoitteen poistamista, kuten edellä jo mainitut tyhjät lomakkeet sekä liikelaitosten ja taseyksiköiden neljännesvuosiraportit.

Tilastokeskus esitti lausunnossaan, että Helsingin kaupungin kanssa sovittu muista kunnista poikkeava raportointimalli kirjataan näkyviin asetukseen omana pykälä.